

Vergaderjaar 2016–2017

27 625

Waterbeleid

27 858

Gewasbeschermingsbeleid

Nr. 377

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ECONOMISCHE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 17 oktober 2016

U heeft mij verzocht een reactie te geven op het bericht dat tuinders nog altijd gif lozen op sloten in Delfland en op de uitzending van Radio Reporter van 3 april 2016. Hierbij ontvangt u deze reactie.

Delfland

In het Algemeen Dagblad stond op 30 mei 2016 een artikel getiteld «Tuinders lozen nog altijd gif op sloten Delfland». Het artikel beschrijft de uitkomst van de waterkwaliteitsrapportage 2015 van het Hoogheemraadschap van Delfland. Hieruit blijkt dat het oppervlaktewater van vrijwel alle polders van dit Hoogheemraadschap is verontreinigd met bestrijdingsmiddelen, stikstof en fosfaten. De belangrijkste bron hiervan zijn (on)bewuste lozingen door glastuinbouwbedrijven. In Delfland zijn alle glastuinbouwbedrijven aangesloten op de vuilwaterriolering en mag vervuild water niet meer worden geloosd op het oppervlaktewater. Gebiedsgericht monitoren en handhaven moeten ertoe leiden dat de belasting van het oppervlaktewater wordt teruggedrongen en de waterkwaliteit wordt verbeterd.

De inzet van het Hoogheemraadschap van Delfland voor het verbeteren van de waterkwaliteit sluit aan bij de inzet van het Rijk. Het gewasbeschermingsmiddelen- en mestbeleid is erop gericht om de waterkwaliteit te verbeteren en bij te dragen aan de doelen van de Kaderrichtlijn Water. In de nota Gezonde Groei, Duurzame Oogst is het streven deze doelen eerder te realiseren, namelijk in 2023. Hierin staan enkele maatregelen die inmiddels zijn opgenomen in het ontwerpbesluit tot wijziging van het Activiteitenbesluit milieubeheer, zoals het verbreden van de teeltvrije zone, het verminderen van de verwaaiing met 75% in plaats van 50% en het verplicht zuiveren van afvalwater door de glastuinbouw met een rendement van 95% (Kamerstuk 27 858, 146 en 368). Daarnaast heeft het kabinet, samen met alle partners binnen de Delta-aanpak waterkwaliteit en zoetwater, focus aangebracht in het waterkwaliteitsdossier. De prioriteiten voor de korte termijn zijn het

beperken en tegengaan van nutriënten/mest, gewasbeschermingsmiddelen en medicijnresten in het water.

Ik heb uw Kamer recent geïnformeerd over de voorgenomen tijdelijke maatregel van het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden over gewasbeschermingsmiddelen met de werkzame stof imidacloprid (Kamerstuk 27 858, nr. 367).

Radio Reporter

In de uitzending van Radio Reporter van 3 april 2016 kwamen de uitkomsten van het onderzoeksproject DENAMIC («developmental neurotoxicity assessment of mixtures in children») aan de orde.

Het onderzoeksproject DENAMIC is uitgevoerd door een internationaal consortium binnen het zevende kaderprogramma van de Europese Unie voor onderzoek en innovatie. De uitkomsten van dit onderzoek zijn tijdens een workshop in Amsterdam op 7 en 8 december 2015 gepresenteerd en deze werden toegelicht in de hierboven genoemde radiouitzending. Er werden daarbij onderzoeksresultaten gepresenteerd die aanleiding geven tot zorg. De effecten van (combinaties van) stoffen die schadelijk zijn voor het zenuwstelsel werden onderzocht in celweekeperimenten en in dierproeven om hun mogelijke invloed op de hersenontwikkeling te kunnen beoordelen. De onderzochte stoffen waren onder andere gewasbeschermingsmiddelen (zoals organofosfaten, carbamaten en pyrethroïden) en milieucontaminanten (zoals gebromeerde brandvertragers, organische chloorverbindingen of perfluorverbindingen). Hoewel van een aantal typen stoffen, met name de gewasbeschermingsmiddelen, het werkingsmechanisme bekend is, is dit voor veel andere stoffen nog niet duidelijk. Het onderzoek dat in het kader van het onderzoeksproject DENAMIC is uitgevoerd, draagt bij aan de kennis van de mogelijk neurotoxische effecten van bepaalde groepen gewasbeschermingsmiddelen en milieucontaminanten.

Om de onderzoeksresultaten goed te kunnen duiden, is het noodzakelijk om te kunnen beschikken over een rapportage waarin de verschillende invalshoeken worden geïntegreerd en achterliggende aannames en gebruikte (statistische) methodieken inzichtelijk worden. Een belangrijke vraag daarbij is hoe de resultaten van studies in cellen en dieren vertaald kunnen worden naar een uitspraak over mogelijke effecten bij de mens op de ontwikkeling en functie van de hersenen, waarbij wordt uitgegaan van de niveaus waarop mensen blootgesteld worden. Verwacht wordt dat de voor verdere duiding benodigde informatie beschikbaar komt in wetenschappelijke publicaties van het DENAMIC-consortium. Het RIVM stelt voor om met een aantal coördinerend wetenschappers uit het consortium een bijeenkomst te organiseren zodat de resultaten, voor zover reeds openbaar, toegelicht en bevraagd kunnen worden. Ik steun dit initiatief.

De Staatssecretaris van Economische Zaken,
M.H.P. van Dam